

DS-108
December-2013
M.A. (Sem.-I)
404 : Economics
(International Economics - I)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. લોષાદેશની તુલાને સમાયોજિત કરતાં આવક અભિગમનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.
Critically evaluate the Income Approach to explain Balance of Payment.

અથવા/OR

- (A) સોના ધોરણમાં સ્વયં સંચાલિત કિંમત સમાયોજન સમજાવો.
Discuss the automatic price adjustment under gold standard.
(B) કઈ રીતે અવમૂલ્યન લોષાદેશની તુલાને અસર કરે છે ?
How devaluation affects Balance of payment ?

2. બાહ્ય અને આંતરીક સમતુલ્ય માટે ખર્ચ ફેરફારની નાણાકીય અને રાજકોષીય નીતિ સમજાવો.
Explain expenditure changing fiscal and monetary policy to bring about internal and external balance.

અથવા/OR

- એસાઈનમેન્ટ પ્રોફ્ઝન એટલે શું ? મુંડેલિયન મોડલ દ્વારા આ કેવી રીતે હલ થાય છે તે સમજાવો.
What do you mean by the Assignment problem ? How has it been solved by the Mandelian model ? Explain.

3. (A) સુવર્ષ હેઠળ ટંકશાળી સમતાની સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો.
Critically evaluate Mint Power Parity theory.
(B) પરિવર્તનશીલ વિનિમય દરની તરફેણની અને વિરુદ્ધની દલીલો તપાસો.
Examine the arguments in favour and against flexible exchange rates.

અથવા/OR

- (A) વિદેશી વિનિમય દરમાં ફેરફારના કારણો સમજાવો.
What are the causes of changes in foreign exchange rate ?
(B) જુદા-જુદા મિશ્ર (Hybrid) વિનિમય દરો વિશે લખો.
Explain different intermediate foreign exchange rate systems.

4. 1991 પછીની ભારતની આયાત-નિકાસની નીતિનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.
Critically evaluate the new Export-Import policy after 1991 in India.

અથવા/OR

- SEZ પર ટૂંકો નિબંધ લખો.
Write an essay on SEZ.

5. MCQs :

નીચેના દરેક પ્રશ્ન માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી તમારી ઉત્તરવહીમાં સવાલ સામે માત્ર તેનો નંબર લખો. દા.ત. પ્ર.-1 = (a), પ્ર.-2 = (d)

For the following each question, select the best answer and write only its number (a, b, c or d) against the question number in your answer sheet. For example if the answer for Q. 1 is 'a' then write Q. 1 = a.

- (1) સ્વીસ ફાન્કનું વિદેશી ચલણ બજાર આપેલું હોય, ફાન્કનો પુરવઠો ઉપર તરફ જતો હોય કારણ કે જેમ ડોલરની કિંમત ફાન્કમાં વધતી હોય તો
- (a) અમેરિકાની સ્વીસ વેપારી વસ્તુની માંગ વધે.
  - (b) અમેરિકાની સ્વીસ વેપારી વસ્તુની માંગ ઘટે
  - (c) સ્વીટર્ઝલેન્ડની અમેરિકાના વેપારી વસ્તુની માંગ વધે.
  - (d) સ્વીટર્ઝલેન્ડની અમેરિકાના વેપારી વસ્તુની માંગ ઘટે.

Given the foreign currency market for the Swiss franc, the supply of francs slope upward, because as the dollar price of the franc rises :

- (a) America's demand for Swiss merchandise rises
  - (b) America's demand for Swiss merchandise falls
  - (c) Switzerland's demand for American merchandise rises
  - (d) Switzerland's demand for American merchandise falls
- (2) ભૌગોળિક રીતે જુદા પડેલા બજારના વિનિમય દરને સરખા _____ થી કરવામાં આવે છે.

- (a) હેણ્ણા
- (b) સફ્ટો
- (c) સરકારી અંકુશો
- (d) આર્બિટ્રેજ

The exchange rate is kept the same across geographically-separate markets by

- (a) hedging
  - (b) speculation
  - (c) government regulation
  - (d) arbitrage
- (3) વિનિમયના દર અને વેપાર થતી વસ્તુ વચ્ચેના સંબંધ _____ ઓળખાય છે.

- (a) સમખ્યાદ શક્તિનો સિદ્ધાંત
- (b) Asset market theory
- (c) મોનેટરી થીયરી
- (d) લેણદેણાની તુલાની

The relationship between the exchange rate and the prices of tradable goods is known as the :

- (a) purchasing power parity theory
  - (b) asset markets theory
  - (c) monetary theory
  - (d) balance of payments theory
- (4) ઔદ્યોગિક દેશો કથો વિનિમય દર વાપરે છે જે અત્યારની આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાંકીય વ્યવસ્થાનું લક્ષણ બને છે ?

- (a) મુક્ત રીતે પરિવર્તનશીલ વિનિમય દર
- (b) સમાયોજ્ઞત સ્થિર વિનિમય દર
- (c) સંચાલિત અસ્થિર વિનિમય દર
- (d) સ્થિર વિનિમય દર

The exchange rate system that best characterizes the present international monetary arrangement caused by industrialized countries is

- (a) freely fluctuating exchange rates
- (b) adjustable pegged exchange rates
- (c) managed floating exchange rates
- (d) pegged or fixed exchange rates

- (5) નીચેનામાંથી એક સિવાય બધી જ લેણાદેશની તુલામાં દેવાની વસ્તુમાં આવે :

  - (a) મૂડીનો બાધ્ય પ્રવાહ
  - (b) Merchandised નિકાસ
  - (c) વિદેશીઓને આપેલી ભેટ
  - (d) બીજા દેશોને આપેલી વિદેશી મદદ

All of the following are debit items in the balance of payments, except

  - (a) capital outflows
  - (b) merchandise exports
  - (c) private gifts to foreigners
  - (d) foreign aid granted to other nations

(6) ચાલુ ખાતાની પુરાંત _____ થી સરભર થાય.

  - (a) વેપારી ખાદ
  - (b) વેપારી પુરાંત
  - (c) મૂડી/નાણાંકીય ખાતાની પુરાંત
  - (d) મૂડી/નાણાંકીય ખાતાની ખાદ

Current account deficits are offset by

  - (a) merchandise trade deficits
  - (b) merchandise trade surpluses
  - (c) capital/financial account surpluses
  - (d) capital/financial account deficits

(7) ચાલુ ખાતાની ખાદ વાળો દેશ _____

  - (a) બીજા દેશને વધારે નાણાં ઉંઘીના આપશે.
  - (b) વસ્તુઓ અને સેવાઓની નિકાસમાં પુરાંત અનુભવે.
  - (c) બીજા દેશના દેવાદારીમાં ઘટાડો થશે.
  - (d) બીજા દેશ પાસેથી વધારે દેવું લેશે.

A nation with a current account deficit will be

  - (a) lending more money to other nations
  - (b) experiencing a surplus in exports of goods and services
  - (c) reducing its indebtedness to other nations
  - (d) going further into debt with other nations

(8) વેપારની તુલા એ સરવૈયું _____ છે.

  - (a) નાણાંકીય અસ્ક્ર્યામતોની નિકાસ અને આયાત
  - (b) ચાલુ ખાતું + મૂડી ખાતું
  - (c) ચોખ્ખી સેવા અને વસ્તુઓની નિકાસ
  - (d) Merchandised નિકાસનું મૂલ્યમાંથી આયાત બાદ

The “balance of trade” is a record of

  - (a) exports and imports of financial assets
  - (b) the current account plus capital account
  - (c) the net export of goods and services
  - (d) the value of merchandise exports minus imports

(9) J-ચેખાની અસરને લીધે અને આંશિક ચલણ પસાર થવાને લીધે, દેશના ચલણમાં ઘસારો _____ ના કદમાં વધારો કરશે.

  - (a) વેપારી પુરાંત ટૂંકાગાળામાં
  - (b) વેપારી પુરાંત લાંબાગાળામાં
  - (c) ટૂંકાગાળામાં વેપારી ખાદ
  - (d) લાંબાગાળામાં વેપારી ખાદ

Because of the J-Curve effect and partial currency passed through, a depreciation of the domestic currency tends to increase the size of a :

  - (a) trade surplus in the short run
  - (b) trade surplus in the long run
  - (c) trade deficit in the short run
  - (d) trade deficit in the long run

- (10) જો બે દેશો હોય અને તેમાં જાપાન તેની યેનનું 20 ટકા અવમૂલ્યન કરે અને પ. જર્મની તેના માર્કનું 15 ટકા અવમૂલ્યન કરે તો _____.
- બંને ચલણોના મૂલ્યોમાં વધારો થાય.
  - બંને ચલણોના મૂલ્યોમાં ઘટાડો થાય.
  - યેનનું મૂલ્ય માર્કની સામે વધવા પામે.
  - યેનનું મૂલ્ય માર્ક કરતાં ઘટવા પામે.

Given a two country world, suppose Japan devalues the yen by 20 percent and West Germany devalues the mark by 15 percent. This results in a (an) :

- appreciation in the value of both currencies
  - depreciation in the value of both currencies
  - appreciation in the value of yen against the mark
  - depreciation in the value of the yen against the mark
- (11) ચલણના અવમૂલ્યનથી થોડા સમય માટે વેપારની તુલા વધતા પહેલા ઘટશે જેને _____ અસર કરેલાય.
- સંબંધિત કિંમત
  - મૂલ્ય સાપેક્ષતા
  - J Curve
  - Pass through

The notion that, following a currency depreciation, the balance of trade falls for a while before increasing is called a _____ effect.

- relative price
  - elasticity
  - J-Curve
  - Pass-through
- (12) જો આવક, એઝોર્બસ કરતાં _____ હોય તો વેપારીની તુલા વધારે બગડશે.
- વધારે
  - ઓછી
  - બદલાય નહિ
  - ઉપરમાંથી કોઈ નહિ

The balance of trade can only worsen if income _____ relative to absorption.

- increases
  - decreases
  - does not change
  - None of the above
- (13) ચલણમાં મૂલ્યમાં ઘટાડાની વેપારની તુલા ઉપરની અસર અંગેના પરિકષણાત્મક રજૂઆત બતાવે છે કે
- ઘસારો વેપારની તુલાને સામાન્ય રીતે સુધારે છે.
  - ઘસારો સામાન્ય રીતે વેપારની તુલાને નુકસાન કરે છે.
  - સામાન્યકરણ કરવું મુશ્કેલ છે.
  - ઘસારાની વેપારની તુલા ઉપર કોઈ અસર નથી.

Empirical evidence regarding the effects of currency depreciation on the balance of trade indicates that

- depreciation generally improves the trade balance
  - depreciation generally hurts the trade balance
  - no strong generalization is possible
  - depreciation has no effect on the trade balance
- (14) લેણાદેણાની તુલામાં Unrequired receipts ની _____ Entry હોય.
- દેવાની
  - લેણાની
  - જુદી
  - ઉપરનામાંથી કોઈ નહિ
- In the balance of payment, unrequired receipts are entered as
- Debit entry
  - Credit entry
  - Separate entry
  - None of the above